

Examen VSBO TKL 2013

tijdvak 2
woensdag 19 juni
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Beantwoord alle vragen in dit opgavenboekje.

Bij dit examen hoort een bijlage.

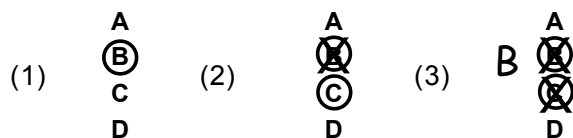
Dit examen bestaat uit 36 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 46 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

- Omcirkel het goede antwoord (voorbeeld 1).
- Geef verbeteringen aan volgens voorbeeld 2 of 3.

Beantwoord alle open vragen in het Nederlands.

Tekst 1 Hypnotherapie

- 1p 1 In alinea 3, 4 en 5 gebruikt de schrijver citaten.
 Waaraan zie je dat?

.....

- 3p 2 Hieronder staan zes beweringen.
 Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dit met een kruisje (X).*

bewering	juist	onjuist
Hypnose is een alternatieve manier van behandelen.		
Door hypnose ga je veel dromen.		
Door hypnose verdwijnen je slaapproblemen.		
Door hypnose geneest de patiënt eigenlijk zichzelf.		
Trance is een toestand van veranderd bewustzijn.		
Hypnose wordt vergoed in het basispakket van je ziektekostenverzekering.		

Tekst 2 Hondsmoe door ‘onrustige benen’

- 1p 3 In alinea 1 staat ‘*Restless Legs Syndrome leidt tot chronisch slaaptekort*’.
 In welke andere alinea’s staan de gevolgen van het chronisch slaaptekort?
 Noteer de alineanummers.

.....

- 1p 4 Bekijk bovenstaande illustratie.
Bij welke alinea past deze illustratie het beste? *Noteer het alineanummer.*

.....

- 1p 5 De laatste alinea van de tekst staat tussen aanhalingstekens.
Wie is hier aan het woord?

.....

- 1p 6 Wat geldt voor de laatste alinea van deze tekst?
De laatste alinea
A geeft een samenvatting en geeft een advies.
B noemt een nieuw aspect en geeft een advies.
C noemt een nieuw aspect en geeft een samenvatting.

- 2p 7 Hieronder staan drie beweringen.
Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is op basis van de tekst.
Doe dit met een kruisje.

bewering	juist	onjuist
De huisartsen herkennen RLS tegenwoordig sneller.		
RLS komt door chronisch slaaptekort.		
Met de medicijnen die er nu zijn, kan RLS genezen worden.		

Tekst 3 Water uit een flesje

- 1p 8 Een openingsalinea kan op verschillende manieren een tekst inleiden:
- 1 door het geven van een belangrijk advies
 - 2 door het geven van een samenvatting van de tekst
 - 3 door het geven van meningen over het onderwerp van de tekst
 - 4 door het noemen van verschillende voorbeelden

Hoe wordt in alinea 1 van deze tekst het onderwerp ingeleid?

- A door 1 en 2
- B door 1 en 3
- C door 1 en 4
- D door 2 en 3
- E door 2 en 4

- 1p 9 Wat is de hoofdgedachte van de tekst?
- A Bron- of mineraalwater uit flessen is niet beter of gezonder dan kraanwater.
 - B Kraanwater is goedkoper, gezonder en beter voor het milieu dan flessenwater.
 - C Nederlanders drinken in totaal per dag een miljoen liter water uit flessen.
 - D Waterflessen moeten goed afgewassen worden voor ze hergebruikt kunnen worden.

- 1p 10 In de laatste zin van alinea 1 worden twee vragen gesteld. Waarop geeft alinea 2 antwoord?
- A alleen op de eerste vraag
 - B alleen op de tweede vraag
 - C op beide vragen
 - D op geen van beide vragen

- 2p 11 In alinea 2 staat '*kraanwater*'. Noem de drie synoniemen voor '*kraanwater*' die in de tekst gebruikt worden.

1

2

3

- 1p **12** Een afbeelding bij een tekst kan verschillende functies hebben:
- 1 de afbeelding is nodig om de tekst te begrijpen
 - 2 de afbeelding trekt de aandacht van de lezer
 - 3 de afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst

Welke functie(s) heeft afbeelding **X** bij deze tekst? *Noteer het nummer / de nummers.*

.....

- 1p **13** In alinea 3 staat: *'Water uit de kraan wordt beter getest en gecontroleerd dan gebotteld bron- of mineraalwater.'*
Citeer de zin uit deze alinea waarin staat wat de reden hiervoor is.

.....

.....

- 1p **14** Wie is aan het woord in de laatste zin van alinea 4? (*'In West-Europa ... leidingwater.'*)

.....

- 1p **15** In alinea 6 staat een zin die begint met *'...Z... je gevarieerd eet, ...'*.
Wat past op de plaats van de **Z**?
- A** Bovendien, als
 - B** Dus als
 - C** Helaas, als
 - D** Maar als

- 1p **16** In alinea 6 staat *'Wat je er teveel van binnen krijgt, plas je trouwens gewoon weer uit.'*
Waarvan zou je teveel binnenkrijgen?

.....

- 1p **17** Het opnieuw vullen van een plastic waterflesje is onverstandig, omdat het niet gemaakt is voor hergebruik en het onhygiënisch is, volgens alinea 7.
Welke flesjes zijn wel gemaakt voor hergebruik?

.....

- 1p 18 Op <http://www.waterlogic.nl> wordt gemeld: “**Het leidingwater dat uit een veelgebruikt tappunt komt is altijd vers, omdat het stromend is.**”
In welke alinea staat ongeveer hetzelfde? Noteer het alinea-nummer.

.....

- 2p 19 Een tekst kan meerdere doelen hebben.
Geef in het schema bij elk genoemd doel aan of het **wel** of **niet** een doel is van deze tekst. Doe dit met een kruisje.

Doel van de tekst is ...	wel	niet
- de lezer adviseren.		
- de lezer informeren.		
- de lezer amuseren.		
- de lezer tot handelen aanzetten.		
- de lezer waarschuwen.		

- 1p 20 Hierboven staat een afbeelding.
Welke zin uit de tekst past als onderschrift bij deze afbeelding? Citeer de zin.

.....

.....

- 3p **21** Hieronder staan vijf beweringen.
Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is volgens de tekst.
Doe dit met een kruisje.

bewering	juist	onjuist
Het Nederlandse leidingwater behoort tot de beste van de wereld.		
Mineraalwater in Nederland moet voldoen aan de normen die gesteld zijn in het waterleidingbesluit.		
Gebotteld water is soms slechter van kwaliteit dan kraanwater.		
Vijftien jaar geleden dronken Nederlanders 1 miljoen liter water per dag.		
Bar-le-Duc water komt uit dezelfde bron als Spa bronwater.		

- 1p **22** Een schrijver kan bij het schrijven van een tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 zijn eigen mening
3 meningen van anderen

Waarvan heeft de schrijver van deze tekst gebruik gemaakt?

- A** alleen 1 en 2
B alleen 1 en 3
C alleen 2 en 3
D 1, 2 en 3

Tekst 4 BlackBerry – etiquette of recht?

- 1p **23** Een schrijver kan bij het schrijven van een tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 zijn eigen mening
3 meningen van anderen

Waarvan heeft de schrijver van deze tekst gebruik gemaakt?

- A** alleen 1 en 2
B alleen 1 en 3
C alleen 2 en 3
D 1, 2 en 3

- 1p **24** Wat is het onderwerp van de tekst?
A de wereld vergaat zonder BlackBerry
B het recht om een BlackBerry te hebben
C normen bij gebruik van smartphones
D wettelijk telefoonverbod is nodig

- 1p **25** Wat was de aanleiding voor de schrijver om dit artikel te schrijven?
Baseer je antwoord op alinea 2 en 3 en gebruik niet meer dan 10 woorden.
-
-
- 1p **26** Alinea 4 eindigt met ‘*Kun jij het nog volgen?*’
 Waarom stelt de schrijver deze vraag?
- A** Om de lezer te laten nadenken of hij het nog begrijpt.
B Om in te spelen op de gevoelens van de lezer.
C Om met feiten de lezer te overtuigen van zijn standpunt.
D Om met ironie zijn mening aan de lezer te verduidelijken.
- 1p **27** Welk woord gebruikt de schrijver in alinea 4 om aan te duiden dat hij zeker vijf deelnemers had geteld die hun mail aan het lezen waren tijdens een presentatie? *Noteer het woord.*
-
- 1p **28** Welke tegengestelde woorden gebruikt de schrijver in alinea 4 om het gedrag van de deelnemers te beschrijven?
-
- 2p **29** Je Facebook vrienden zijn niet werkelijk je vrienden, volgens de schrijver.
 Op welke twee manieren laat hij dat blijken?
Gebruik maximaal 20 woorden voor je antwoord. Je mag citeren uit alinea 5.
- 1
- 2
- 1p **30** Alinea 6 geeft een opsomming van afspraken.
 Welke van deze afspraken zijn spottend bedoeld? *Noteer de letters.*
-

- 1p 31 Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?
- A De schrijver drijft de spot met het overmatig gebruik van smartphones en maakt de lezer duidelijk dat dit type telefoon slim gebruikt moet worden.
 - B De schrijver pleit voor het maken van afspraken over het beperkt gebruik van smartphones tijdens vergaderingen, feestjes en andere ontmoetingen.
 - C De schrijver wil de mogelijkheden van smartphones voor de gebruikers ervan tijdens vergaderingen en andere ontmoetingen benadrukken en het gebruik ervan stimuleren.
 - D De schrijver wil waarschuwen voor de gevaren van smartphones als je deze ieder moment van de dag gebruikt zonder rekening te houden met de situatie waarin je je bevindt.

Tekst 5 Afrika vreest voor resistente malariaparasiet

- 1p 32 Antistoffen zijn gevonden in het bloed van patiënten, volgens de inleiding. Waartegen werken deze antistoffen?
- A tegen de genetische mutaties
 - B tegen de malariapillen
 - C tegen de resistentie
 - D tegen de ziekte malaria
- 1p 33 Van welk verband is er sprake in alinea 1?
- A oorzaak – gevolg
 - B probleem – oplossing
 - C samenvatting – conclusie
- 1p 34 Alinea 2 eindigt met *‘De Wereldgezondheidsorganisatie WHO zei dinsdag optimistisch te zijn dat dit geval beperkt kan blijven binnen de regio.’* Welk *‘geval’* wordt bedoeld? *Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarin dit staat.*
-

- 1p 35 Wat is de functie van alinea 3?
- A een conclusie geven
 - B een nieuw aspect noemen
 - C een samenvatting geven
 - D een tegenstelling noemen

LET OP! ER STAAT NOG EEN VRAAG OP DE VOLGENDE PAGINA!

- 3p **36** Hieronder staan zes beweringen.
Geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is op basis van de tekst.
Doe dit met een kruisje.

bewering	juist	onjuist
Artemether is een zeer effectief middel.		
Resistentie is momenteel een verwoestend probleem in Afrika.		
De resistente malariaparasiet komt in verschillende werelddelen voor.		
Afrika heeft het hoogste percentage malariaslachtoffers.		
Malaria is een parasitaire ziekte.		
Muskietennetten voorkomen malaria.		